

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inzerate) vsprejema upravništvo in ekspeditelja v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 75.

V Ljubljani, v torek 3. aprila 1894.

Letnik XXII.

Papeževa enciklika do poljskih škofov.

(Dalje.)

Vzgoja.

Obračajte posebno pozornost na domačo družino, na pouk mladine in vzgojo duhovskega stanu, na najboljša sredstva, kako se izvaja ljubezen do bližnjega.

Neomadeževano in pošteno rodbinsko življenje, iz katerega se širi zdravje po vseh žilah državljske družbe, je odvisno pred vsem od svetosti zakona, ki je, ako se sklene po zapovedih božjih, čist in nerazrušljiv. Nadalje se ne smejo zabiti mejsebojne pravice in dolžnosti zakonskih in mora je napolnjevati največja mogoča sloga in ljubezen. Za varstvo in blagostanje otrok, zlasti za njih odgojo skrbe naj stariši in jim naj svojim življenjem, ki je najboljšo in najvplivnejše vzgojevalno sredstvo dajo lepe vzglede. Za pravi poduk in vzgojo otrok pa le tedaj v resnici skrbe, ako so jako pazni. Izogibati se ni le onih nižjih in višjih šol, kjer se s podukom nalašč združujejo verske zmote, in kjer brezbožnost skoraj gospoduje, temveč ogibati se je tudi tistih, kjer se nič ne uči o krščanskih uredbah in nraih, kakor bi to bile času neprimerne stvari, in se ne izvršujejo nobene verske vaje. Tisti, katerih duhovi se izobražijo v znanostih, morajo se izobraziti tudi v znanju in izvrševanju božjih stvari, ko so že po nagonu in prirodi, Bogu ravno tako obvezani kakor državi, in so zato zadobili življenje, da državi služoč obračajo pot proti stalni domovini, nebesom in goreče hodijo po njej.

Če s starostjo napreduje svetna izobraženost se ne sme v verski izobraženosti zaostajati, ker še ta se skrbneje mora gojiti, kajti mladina pri današnjih študijah vedno bolj hrepeni po znanju in ker njeni

veri dan na dan preta večje nevarnosti, ko so že tako velike izgube obžalovati v tem oziru. Če cerkev glede na veronauk, moralčno in intelektualno sposobnost učiteljev, izbere učnih knjig zahteva neka jamstva, daje neka navodila, to stori popolnoma po pravici in ne more drugače, ker je njena stroga dolžnost, da skrbi za to, da se ne vtihotapi kaj, kar se ne bi strinjalo s čistoto vere in nraivosti ter bi škodovalo krščanskemu narodu.

Veronauk, ki se uči v šoli, mora onega krepiti in dopolnjevati, ki se ob gotovih časih uči v farovžih in cerkvah, kjer najdejo debela vere in ljubezni v svojih lastnih tleh bogatejšo hrano in rast.

Povedano samo kaže, da je posebno treba skrbeti in truditi se za vzgojo duhovskega stanu. Tu naj vprašava po božjem izreku in izpolnjuje svoj poklic, da se bode zmatral za „sol zemlje“ in „luč sveta“ in bode to tudi. Ta dvojna prednost, ki obstoji zlasti v zdravem nauku in svetosti življenja, naj se zlasti goji pri mlajši duhovščini, varuje in pospešuje pa vendar nič manj pri starši duhovščini ki še posebno dela „v pripravo svetih, za delo službe, za zdelovanje telesa Kristusovega“. (Efež. 4. 12.)

Kar se tiče duhovskih semenšč, je Nam dobro znano, častiti bratje, da Vi ne zanemarjate Svoje dolžnosti, da torej od Vas nimamo toliko kaj zahtevati, kakor Vam izreči svoje odobrenje, kakor tudi vsem onim, ki neutrudno delujejo v upravi in pri pouku v onih zavodih.

Gotovo se v sedanjih za cerkev tako hudih časih, ko premagujejo sovražniki resnice in se kuga pogubljenja ne plazi več skrita, temveč se brez sramote povsod razširja, od duhovščine mora zahtevati povišano pomagajočo in zdravečo delavnost, zatorej pa tudi duhovščina mora biti skrbnejša in bolje pripravljena in okrepcavanje kreposti. Od nas določene norme glede učnega načrta, posebno v filo-

zofiji, bogoslovju in bibliologiji so Vam znane; delajte na to, da se bodo učitelji točno ravnali po njih in tudi ne bodo zanemarjali onih strok, kateri omenjene važnejše ugodno dopolnjujejo in duhovne uradne posle olajšujejo. Pod Vašim nadzorstvom naj vodje discipline in pobožnosti, ki morajo biti možje odlične brezmadežnosti in modrosti, skupno življenje tako uredi in srca gojencev tako izobražujejo, da se bodo videli pri njih z vsakim dnem napredki stanovske kreposti, sem spada tudi to, da se za časa popolnoma seznanijo s tem, na kar je paziti pri občevanju s svetno oblastjo.

Na ta način bode iz semenšč, kakor iz nekakih vojnih šol, vedno prihajalo sveže in najboljše izvežbano moštvo, da pride na pomoč v prahu in vročini delujočim, in nadomesti že upehane in izslužene. Vi pa sami vidite, v kaki nevarnosti je pri upravi svete službe tudi trdna krepost in da je le prečloveški, v poklicu otrpneti, se mu izneveriti. Zato pa skrbite za to, da daste duhovnikom ugodno priložnost, da osveže in pomnože svoja znanja, in jim pomagajte, da se z novimi duševnimi močmi popolnujejo in pospešujejo večno blaginjo družih.

Če bodete, častiti bratje, imeli pod Vašim skrbnim nadzorom vzgojeno in preskušeno duhovščino, tedaj ne bodete čutili le olajšanja svoje pastirske službe, temveč videli tudi bogate sadove pri vaših čedah. Te sadove je namreč najprej pričakovati od vzgledov in delujoče ljubezni duhovščine.

Krščanska delavnost.

Zapoved te ljubezni, ki je „velika“ v Kristusu, se vsem stanovom in razredom nujno priporoča, in vsak posamičnik naj pazi, da jo bode izpolnjeval, kajti z nobeno drugo vezjo in varstvom se rodbine ne bodo mogle ohraniti, in kar je še večje vrednosti, krščanske dostojnosti vredne postati. Gledé

LISTEK

Stari ulanec.

Povest. Češki spisal Vaclav B. Třebízsky.

(Dalje.)

„Le jahaj brez mene, jahaj sam, pa one poslušaj! Spoznal boš, da te zapeljejo. Pregovorili so te, da bi pustil starega dragonca doma, ker se ga boš, da bi jim kaj očital. Tako, tako je stari dragonec!“ prikimoval je stari ulanec, izmil si oči, vzdramil se, zavihal brke in poklical otroke, naj se ga nikar ne boé.

Danes se ga niso strašili niti najboječnejši ne, vsi so se okoli njega nakopičili, molčali so kakor v cerkvi in gledali Siveca kakor zamaknjeni. Videli so v njegovih očeh solze, ki so se mu ronile kakor kapljice počasi na močne brke — tega niso pri njem doslej še nikoli zapazili.

„Ljubi otroci, danes niste dobili ničesa, kajne“, je začel stari vojak. „Le pristopi k meni, Skura; kako ti je pa ime?“

„Martin“, je odgovoril bojazljivo deček.

„Dobro, meni pravijo tudi Martin, že 70 let. Pa v teh 70 letih mi ni bilo nikoli tako hudo, kakor prav danes. Ljubi deček. S starim gospodom sem jahal povsodi, povsodi ga spremljal in ko so bili v našem gradu cesar, vprašali so tudi za-me! Glejte,

otroci, tako je bilo nekdanj — pa danes sem doma sam, čisto sam — — — Da bi mi pa preteklo hitro čas in da bi se vi ne jokali, ker niste ničesar dobili, hočem vam nekaj povedati; toda morate si vse dobro zapomniti!“

Vsi otroci so se usedli na trato okrog Sivca. Niti dihati si niso upali, ko jim je pripovedoval stari dragonec, kako je bilo v krvavih Napoleonovih vojskah in kako so se bojevali s Francozi pri Lipskem.

„Ljubi otroci, proti našemu polku so stale cele vrste francoskih vojakov v rumenih oklepih, v rumenih čeladah, gori na čeladah so pa imeli šope. Bili so kakor oni-le hribi, ko jih ožari večerno solnce. Ako bi šli vi na višino, videli bi, kako je tam vse rumeno. Visoko nad hribi stojé oblaki — to so one čelade; za oblaki se pa vlačijo zarudeli oblaki — in prav taki so bili šopi francoskih oklepnikov. Tako so bili napravljeni francoski jezdec: imenovali so jih: stara garda. Napoleon jih je sam vodil v boj. Ko jim je pa ukazal: Otroci zaigrajte jim! zablješčali so se oklepnikom nad glavami dolge leskeče sabljice, konji so pa grebli, kakor da bi gromelo. Bila je strašna pa vendar lepa godba; take godbe ne slišite niti o žegnanju, pa vendar naši godci znajo! — Ko se je začela taka strašna godba in so topovi tudi pomagali, padale so cele vrste vojakov kakor listje v listopadu! Takošna je

bila ona stara Napoleonova garda. — Proti takim je stal tudi naš polk in mi — smo bili proti njim kakor pritlikavci! Toda pri Lipskem ni rekel Napoleon svoji gardi: Otroci, zaigrajte jim! marveč: Otroci, danes se morate bojevati za žive in mrtve; morate dokazati celemu svetu, da zna stara francoska garda le zmagovati ali umreti! — Zares stal je proti njim takrat ves svet. Ko smo se pa prijeli, mislil sem, da je sodnji dan. Bil sem v prvi vrsti! Otroci, cela naša prva vrsta je dobro videla, kako se blišče francoskim oklepnikom sabljice nad glavami kakor če se bliška, pa več se ne spominja nihče, le to, dá je nad nami donelo, kakor bi se podirala nebesa. Ničesa nisem videl, ničesa nisem slišal; zdelo se mi je samo, da plujem po krvavem morju in da se potaplja z menoj ladija. — — — Res, lipska planina je bilo krvavo morje; tisoče jih je plavalo v njem. Pa največ jih je tam obležalo iz stare garde. Pravijo, da se je bitko jokal Napoleon nad svojimi ljubimi oklepniki. Napoleon je pa dobro vedel, da bo pri Lipskem hud boj, dobro je vedel, zakaj je svojim „otrokom“ dejal, da se bodo borili s celim svetom in da morajo celemu svetu dokazati, da zna stara garda le zmagovati ali umreti. Trije oddelki onih velikanov so ostali pri Lipskem mrtvi. Toliko vam pa rečem: take vojske ne bo več na svetu! Takega boja tudi ne, kakoršen je bil pri Lipskem, in takega generala, kakoršen je bil Na-

na to in obžaljujoč toliko zla in grenkosti, ki izvira iz preziranja in zanemarjanja te zapovedi v javnem in zasebnem življenju, povzdignili smo že opetovano svoj glas in smo to storili zlasti v encikliki „Novarum rerum“, kjer smo po evangeljski resnici in pravici razvili najugodnejša načela za rešenje delavskega vprašanja. Ta načela tukaj znova zabičujemo. Kako delujejo po nagonu in vodstvu ljubezni katoliški zavodi, rokodelska društva, zadruga za vzajemno pomoč in več drugih v pomanjšanje stisk potrebnih in v poduk najnižjih ljudskih slojev, to nam jasno kaže skušnja. Oni pa, ki s svetom in veljavo, denarjem in trudom pripomagajo takim napravam, od katerih je odvisna rešitev — in sicer tudi večna — mnogih, pridobé si v pravem pomenu mnogo zaslug za vero in svoje sodržavljane. (Dalje sledi.)

Zagrebski nadškof dr. Jurij Posilović.

Iz Zagreba, 31. marca.

Zagrebska nadškofija ima tedaj svojega duhovnega poglavarja. Previšnjim rešenjem od 17. marca je imenovan za to mesto škof senjski, dr. Jurij Posilović. Po smrti kanonika Vučetića, kateremu je bila s početka namenjena nadškofovska stolica, bil je jedini resnoben kandidat senjski škof, če tudi Mažarom ni bil po volji ter so hoteli s silo svojega privrženca imeti na tem važnem mestu. Ali to jim je popolnoma spodletelo. Papež in ban hrvatski sta držala zadano besedo, da mora biti nadškof Hrvat. Mažari so iskali seveda svojega kandidata med ogerskimi Hrvati, ali ga niso našli pravega, kajti Bela Mayer vendar le ni mogel biti resen kandidat, če tudi so njegovo kandidaturo zagovarjali mažarski opozicionalsci do najnovejšega časa. Nedvojbeno je zdaj zmagala pravična stvar, a da se Mažari niso mogli upreti, imamo se Hrvati zahvaliti najprej svetemu očetu papežu Leonu XIII. ter presvitlему cesarju Frančišku Josipu I. Seveda bodo pisali in tudi že pišejo nam sovražni listi, da so Mažari privolili k tej izvolitvi, kajti senjski škof je po njih mnenju veren privrženec današnjega sistema na Hrvatskem. S tem se pa le tolažijo, ker dobro vedó, kakšen je novi nadškof.

Za nas je že to dovolj, če povemo, kar sem že v jednom poprejšnjih svojih spisov sporočil, da je dr. Jurij Posilović prijatelj škofa Strossmayer-ja, in da je smešno zavijanje liberalnih časopisov, bodi si že dunajskih ali peštanskih, češ, da sam djakovski škof ni zadovoljen s to izvolitvijo. Ti žurnalisti, ki hočejo vse vedeti, vendar le prav malo vedó o cerkvenih zadevah, saj je nedvojbeno, da je ravno s posredovanjem škofa Strossmayer-ja sledilo imenovanje senjskega škofa za zagrebskega nadškofa. Čudno je tudi, da mažarski opozicionalni listi trdijo, da je imenovanje Jurija Posilovića za zagrebskega nadškofa zmaga hrvatske opozicije. Tudi to ne stoji. Mi trdimo, da je to zmaga vsega hrvatskega naroda in njegovih vernih pokroviteljev proti nenasitnemu narodnemu šovinizmu na Ogerskem, pa tudi uradne

poleon, tudi ne! Še dandanes mi je žal za tega nesrečnega cesarja! Otroci, glejte: nosil je zlato krono. Ko je bil kakor vi, ni imel ničesa; ko je pa vrasel, bali so se ga vsi, najbolje pa oni, katerih predniki so kraljevali že mnogo stoletij. Pa bali so se ga še potem, ko so mu pobili gardo do zadnjega moža! Odpravili so ga daleč čez morje kakor v kletko. Umorili so ga kakor ptiča sokola, če mu odstrižejo peroti, če ga vklenejo za mrežo in ga živijo ondi, da bi se mučil, dokler se ne domuči! — Zdaj pa veste že dovolj. Toliko vam o tem ne bo nihče povedal, kaj takega ne slišite nikoli.“

Sivec je utihnil in zavihal svoje brke, tudi otroci so bili tihi.

„Zdaj pa pojdite lepo domov“, oglašil se je čez nekaj časa Sivec. Otroci so ubogali. Danes so se pa vračali kaj žalostni. Danes prvič ni razmetaval med nje grof bakrenih novcev.

„Ali se vrnejo gospod grof še danes?“ povpraševal je še Skurov Martin.

„Ga ne bo“, odgovoril je dragonec, pa tako žalostno in tihoma, da so ga otroci komaj razumeli.

Nad višavami so se zasvetile zvezdice in za Civkovo hišo se je prikazala luna, zakrivljena kakor turška sablja. Sivec je ostal na hišnem pragu; sedel je žalosten in potrta, kakor bi ne bil vojak iz Napoleonovih vojsk, ki je poznal Napoleona bolj kakor svojega polkovnika. (Dalje sledi.)

„Narodne Novine“ nimajo prav, ko trdijo, da je tudi ogerska vlada bila sporazumna s to kandidaturo, kakor da ima ona v tem pogledu odločevati. Kaj uradni list ne vé, da je Hrvatska v bogočastnih zadevah avtonomna in da ima le hrvatski ban pravo, predlagati svoje kandidate neposredno presvitlему vladarju?

Neverjetno pa je, da bi bilo ogersko ministerstvo zadovoljno s tako kandidaturo, tudi ko bi imelo pravico, v tej zadevi odločevati. Naj navedemo samo jeden tak slučaj za dokaz. Ko je leta 1876 pokojni ban Mažuranić predložil za senjskega škofa današnjega nadškofa zagrebskega dr. Jurija Posilovića presvitlему cesarju, ni bil s tem sporazumen tedanji ministerski predsednik Koloman Tisza, ki je hotel po svoji glavi zapovedati tudi na Hrvatskem v avtonomnih zadevah. Mažuranić se radi tega potoži na cesarskem dvoru. Na to skliče vladar ministerski svet ter posluša najprej razlaganje o tej zadevi Kolomana Tisze, potem pa Ivana Mažuranića. Čez štiri najst dni je bil dr. Jurij Posilović senjski škof. Pravica je zmagala takrat, ker je bila osnovana na postavnem temelju, pa zategadel ne dvomimo, da se je ravno isto zgodilo tudi zdaj. Da pa naš uradni list tudi pri tej priložnosti širokoustno pripoveduje o nezmožnosti hrvatske opozicije in o vsemogočnosti današnjega bana, ki more tudi v škofiji opozicionalnega škofa Strossmayer-ja povsodi s svojimi saborskimi kandidati prodreti, kakor tudi elegično-žalostno spominjanje pokojnega kanonika kot bivšega opredeljenega nadškofa zagrebskega, nam najbolj dokazuje, kako je vplivalo imenovanje novega nadškofa v omenjenih krogih na njihovo politično mišljenje.

Dr. Jurij Posilović se je narodil na Hrvatskem v Ivaniću trdnjavi 24. aprila 1834 ter bo tedaj v kratkem star 60 let. Njegovi stariši so bili prav poštene in pobožni rokodelci. Ljudsko šolo je zvršil v svojem rodnem mestu, a gimnazijo je pohajal v Zagrebu, in sicer od 1. do 6. razreda v kr. gimnaziji, 7. in 8. razred pa v nadškofovskem liceju. Skozi celo gimnazijo je bil v vseh razredih prvi z odliko. Ko je dokončal s tako sijajnim vspehom gimnazijske nauke in izpit zrelosti, pošlje ga tedanji škof Haulik na Dunaj, kjer je kot gojenec Pazmanovega zavoda skozi štiri leta pohajal bogoslovne nauke na c. kr. vseučilišču.

Dokončavši z odličnim vspehom tudi bogoslovne nauke, postane članom zavoda sv. Avguština, kjer je polagal tudi stroge izpite ter si stekel doktorat vsekupnega bogoslovja na c. kr. vseučilišču na Dunaju leta 1861.

Od tega časa je vršil dr. Josip Posilović svoje dolžnosti kot duhoven nadškofije zagrebske v nadškofovskem semenišču, kjer je bil predstojnik nauk, profesor biblijskih nauk novega zaveta, skozi več let tudi cerkvenega prava, in potem prisednik nadškofijskega duhovnega stola, vrednik „Katoliškega Lista“ itd. A ko se je leta 1874 odprlo hrvatsko vseučilišče, bil je dr. Posilović jeden od one trojice, ki so bili prvi imenovani redovitimi profesorji bogoslovne fakultete, na kateri je bil on prvi dekan in duša profesorskega zbora. Na vseučilišču mu je bilo kratko delovanje, ker velike njegove intelektualne in moralne vrline so opozorile pozvane faktorje ter je bil kot kandidat tedanjega bana Ivana Mažuranića imenovan s previšnjim rešenjem od 23. marca 1876 za škofa senjske-modruške ali krbavske škofije, od koder sedaj posle osemnajstletnega škofovanja pride na stolico nadškofa in metropolita zagrebskega.

Vredno je, omeniti, da je škof Posilović 1. oktobra 1882 posvetil novo stolno cerkev v Djakovu in da je 24. februarija 1891 vodil v Zagrebu sprevod svojega neposrednega prednika, kardinala nadškofa Mihalovića.

Odličen profesor bogoslovne fakultete našega vseučilišča se je izrazil o dr. Posiloviću tako-le: Predaleč bi zašli, ko bi šli ocenjevat mnogovrstno tegotno in zaslužno delovanje Posilovićevo. Dosta je, ako omenimo, da je Posilović že kot profesor v nadškofijskem liceju kakor tudi kasneje na vseučilišču užival glas moža posebno razboritosti, velike učenosti, vzornega duhovnega življenja, čiste značajnosti in v združenju one nenavadne ljubeznjivosti, ki zna vsako plemenito srce pridobiti. A beremo li enciklike, katere je pisal kot škof vsako leto svojim duhovnom in svojemu narodu, hitro se moremo prepričati ne samo o tem, kako Posilovića nosi globoka bogoslovna učenost, nego še posebno, kako njegovo srce in mišljenje nadahnuje duh velikanov cerkve Božje, posebno duh velikega aposteljua sve-

tega Pavla, katerega je kot profesor svojim učencem tolmačil, a s katerega modrostjo najraje hrani čredo svojo.

Iz vsega delovanja Posilovićevega, a posebno še iz pastirskih listov njegovih odseva ti se sveto, goreče in na vse žrtve pripravno oduševljenje: da stori poverjeno mu ljudstvo deležnim onega neizmernega blaga, ki je dano svetu v razpetem Jezusu Kristusu; da navdahne kraljestvo Božje in pravica njegova mišljenje, življenje in delovanje predrazega mu naroda hrvatskega ter mu bode temelj ne samo večnemu življenju, nego tudi pravi zemeljski sreči in blagostanju.

A če gledaš, kako dr. Posilović gre za tem najsvetejim in najidejalnejim ciljem na zemlji, potem vidiš v njem tako rekoč vteleseni dve izvanredni kreposti sv. Pavla: izvanredno blagost in neupogljivo pogumnost, kadar jedno ali drugo zahtevajo koristi ali načela svetega zvanja. Vtelesen gledaš tako rekoč v Posiloviću ono Pavlovo: omnibus omnia factus sum, ut omnes facerem salvos (I. Kor. 9. 20.) vsem in vsakemu hoče vse za ljubav storiti, z blagostjo svojo do skrajne meje iti, samo ako te s tem more za Kristusa osvojiti.

Če dodamo tudi še to, da se je v zadnjem svojem pastirskem listu odločno izjavil proti civilnemu zakonu, potem mislimo, da je dobila zagrebska nadškofija vrednega duhovnega poglavarja, kateremu naj dragi Bog podeli duha jakosti in modrosti, da mu bode delovanje na zagrebski nadškofijski stolici na slavo svete cerkve, na korist hrvatske mu domovine, na jakost prestola ter na radost in vsaki napredek poverjene mu nadškofije!

Politični pregled.

V Ljubljani, 3. aprila.

Državni zbor se je danes zopet sešel in bode zboroval do 23. dne maja, potem se pa snideta delegaciji. Ker mora državni zbor poleg proračuna rešiti še valutne predloge in več drugih stvari, bode imel od konca aprila dalje po dve seji na dan. Proračunska debata letos najbrž ne bode burna. Koalicijske stranke se bodo kolikor je moč izogibale političnih vprašanj. Opozicija bode seveda porabila to priložnost, da pove vse svoje želje. Najhuje bodo po vladi pač mahali Mladočehi, ker so v to prisiljeni, da si zopet pridobe popularnost. Doma se namreč od neke strani z vso silo agituje proti njim. Očita se jim, da so postali preveč prijenljivi, da le na to gledajo, da bi stopili v vladen tabor. Dr. Gregar in tovariši bodo gotovo vsled tega z vso silo udarjali po vladi in koaliciji, da si ope-rejo madež in si za nekaj časa še zavarujejo politično prihodnost.

Učimo se češčine razlega se po nemških listih na Češkem. Posebno „Tetsch.-Bod. Zeitung“ priporoča Nemcem, da naj se pridno češki učé. O kaki sili tudi ta list neče slišati, ali za tistega, ki hoče vstopiti v državno službo, je le pametno, da se učí češki. To je v interesu države pa tudi v interesu nemštva samega. Na Češkem je mnogo važnih državnih služeb, za katere je potrebno znanje češčine. Ko bi se tudi omejili okraji po narodnostih, bode še vedno tisti uradnik imel prednost, ki zna oba deželna jezika. Vsakdo, ki pogleda v uradniški šematizem, se lahko prepriča, koliko prednostij imajo uradniki, ki znajo oba deželna jezika pred tistimi, ki znajo samo nemški. — Škoda pač, da Nemci še-le sedaj pribajajo do tega prepričanja, ko bi narodno nasprotje na Češkem daleč ne bilo tako hudo, da Nemci že dvajset let stojé na tem stališču. Kaj pa poreče neki prebivalstvo, katero so dosedaj vedno hujskali proti češčini in jo mu tako pristudili?

Kossuth. V Budimpešti se je tudi zvonilo, ko so pripeljali Kossuthovo truplo v baziliko v Leopoldovem mestu. Zvonenje je bil baje zaukazal župan, ker je mesto patron dotične cerkve. Župnik se je branil zvoniti, ali župan je poslal mestne gasilce, da so zvonili. Prisilili so župnika, da jim je izročil ključé od zvonika. Nekoliko se to zvonenje pač opravičuje s tem, da so s Kossuthovim truplom pripeljali tudi trupli njegove žene in hčere, ki sta bili katoličanki. Zvonenje bi torej bilo še naravno, da niso razmere take, da se je občno tolmačilo, da zvoní Kossuthu, iu da mestno oblastvo ni zvonenja izsililo. Tako je pa ta dogodek le pokazal, kako zatirana je že katoliška cerkev na Ogerskem. Liberalci mislijo menda, da je cerkev le za to, da bi pospeševala njih namene. Liberalci so seveda bili

jako veseli zvonjenja, ker so to zmatrali za zmago liberalizma, v resnici je pa bila le zmaga surove sile.

Bolgartija. „Novoje Vremja“ ima svojega poročevalca na Dunaju, kateri je kaj pazno ogledoval bolgarskega kneza Ferdinanda, ki je prišel včasih iz Ebenthala, kjer je bival, na Dunaj. Zdel se mu je precej klavern. Dopisnik iz tega sklepa, da gã tare skrb za prestol. Nemčija, Avstrija in Rusija so se sprijaznile in vsled tega bode najbrž Koburžan moral ostaviti Bolgarijo, ker ga nemška in avstrijska diplomacija več ne bodeta podpirali. Tudi Stambolov najbrž svet v kratkem s tem preseneti, da odstopi. Vse to so pač le želje tega ruskega lista. Koburžan ni v Bolgariji zaradi nemške ali pa avstrijske diplomacije, ampak, ker ga je narod poklical na prestol, in ga tudi vzdržuje. Nemška diplomacija mu je že prejšnje čase naravnost nasprotovala. Rusija sama ne boče silila, da bi odstopil Koburžan, ker ve, da bi Bolgari ne volili kakega kneza, o katerem niso prepričani, da bode varoval njih samostojnost.

Napad na armenskega patrijarha. Minolo nedeljo je okoli dvajset let star Armenec streljal na armenskega patrijarha Ačikijana. K sreči ga ni zadel. Ko so napadovalec prejeli je izpovedal, da je streljal na patrijarha, ker je on mnogo kriv nesreči armenskega naroda. Napadovalec je očitno neki narodno pretiran človek. V Carigradu se temu dogodku velika važnost ne pripisuje.

Bolgartija in Turčija. Bolgari niso zadovoljni, da je Turčija obljubila, da otvori zaprte bolgarske šole v Makedoniji. Bolgari zahtevajo, da se s posebnim sultanovim fermanom urede šolske razmere v Makedoniji, da provincijalna oblastva ne bodo mogla svojevoljno zatirati bolgarskega šolstva. Bolgari se nadejajo, da se v tej stvari zanje doseže s Turčijo ugodno sporazumljenje.

Rusija nikakor ne misli svojih čet odmakniti od zapadne meje, če tudi se je bolj sprijaznila z Nemčijo in Avstrijo. Ker je ob zapadni meji toliko vojakov, je naravno, da so mnogi oddelki zlasti pa konjica v kaj slabih stanovanjih. Da se temu odpomore, je vlada sklenila zidati več veličih vojašnic in s tem tudi pokazala, da take množine vojakov ostanejo sedaj stalno na zapadu. Rusija pa nima na zapadu le zaradi tega toliko vojakov, ker hoče biti pripravljena za kako vojsko, temveč ker se boji nemirov na Poljskem. Poljaki so močno nezadovoljni, ker jih močno pritiskajo, pa tudi Malorusi v Ukrajni z Moskali niso posebno zadovoljni. Nihilizem se tudi pojavlja močno na zapadu. Ni dolgo tega, ko se je slišalo o več nihilističnih zarotah, da si ruska policija take stvari po možnosti prikriva.

Cerkveni letopis.

Nova maša.

Iz Samobora, 30. marcija.

Lepa slovesnost se je vršila velikonočni ponedeljek v tukajšnji samostanski cerkvi oo. frančiškanov. Ta dan je obhajal prvo sv. mašo član tukajšne samostanske družine čast. P. Lambert Golovsky, katehet na deški šoli. Bogoslovne študije, dovršil je že lansko leto, pa zaradi mladosti še ni mogel postati mašnik. Na dan žalostne Matere Božje je bil v Ljubljani posvečen v mašnika. Za novo mašo odbral si je pomenljivi dan, velikonočni ponedeljek, ko nam pripoveduje sv. evangelij, kako je spremenil Jezus kruh v svoje presveto Telo in dal učencema vžiti. Ta dan hotel je tudi naš g. novomašnik prvič spremeniti kruh v Gospodovo presveto Telo. Ko se je razširila vest o tej lepi slovesnosti, bilo je vse veselo. Vzlasti veseli so bili učenci, toliko jim ljubljenegega veroučitelja. Neprenehoma so popraševali: i kada će biti mlada misa gospodina katekete? Dolgo in težko pričakovani dan je slednjič napočil. Ob desetih se je pričela slovesnost. Zbralo se je silno veliko ljudij, ne samo iz samoborske župnije, temuč tudi iz sosednih. Prostrana samostanska cerkev bila je napolnjena. Napolnjeni bili so samostanski hodniki in na stotine ljudij je bilo izvan cerkve. Pred sv. mašo je bila pridiga. Pridigoval je konz. svet. preč. gospod Karol Matica, profesor na učiteljsku in podvodja v plemenitaškem konviktu v Zagrebu. Najprvo je orisal življenje g. novomašnika. Povedal je, da je bil rojen v Hernetiču. Že v zgodnji mladosti je zgubil očeta in mster. A Bog mu je preskrbel drugega očeta v osebi blagega gosp. Martina Zajca, uradnika v Zagrebu. Omenjeni g. Zajec si ga je vzel za sina, podpiral ga v študijah in mu tako pomogel priti v samostan in postati mašnik. Potem

je pridigar nadalje govoril o zaslugah duhovnov in redovnikov za hrvatski narod in za človeštvo sploh. Pri tej razpravi je posegel v zgodovino ter navel zasluzne moze iz reda sv. Frančiška. Dokončavi ta v resnici zanimiv predmet, je dajal g. novomašniku prelepe nauke, kako naj deluje v svojem vzvišenem delokrogu, vzlasti kot veroučitelj. Po dokončanem govoru je sledila sv. maša, pri kateri je streglo več svetnih in redovnih duhovnov. Pelo pa je samoborsko pevsko društvo „Jeka“. Ko je bila sv. maša končana, podelil nam je novomašnik s prižnice sv. novomašniški blagoslov in slovesnost je bila dovršena. Predstojnik samostana prečast. p. definitor Romuald, je bil tako prijazen in je priredil v čast p. novomašniku v samostanskih prostorih obed, h kateremu je povabil dobrotnike in znance p. novomašnika in pa nekaj odlične gospode iz Samobora. Vsa slovesnost se je vršila spodbudno in v najlepšem redu. Ta lepi dan ostane nam v veselem spominu. Patru novomašniku pa želimo, da bi še mnogo let tako uspešno delal, kakor je pričel in njegovo delo bo rodilo stoterni sad. Na mnoga leta!

Umetnost.

Nove orglje v Mariboru.

1. Orglje pri č. šolskih sestrah.

G. Goršič, dobro znan po velikih delih, katera je v čast umetalni stroki, koje vrlo zastopa, dovršil, je v cerkvi č. šolskih sestrah v Mariboru, sicer male, toda kaj dobro izvršene prelepe orglje. Podpisani bi že davno spregovoril o tem umotvoru Goršičevem, a po znanem izreku „nonum prematur in annum“, hotel se je tekom daljšega časa prepričati, je li delo tudi gledé trajnosti in solidnosti popolnoma zanesljivo. In v tem oziru z mirno vestjo rečem: vso čast g. Goršiču!

Nove orglje stojé na koru (kjer č. sestre za duhovne ure obilno prostora potrebujejo) sicer v levem zakotju, a vendar ta okoliščina ne vpliva mnogo na tonalen vtis.

Pojočih spremenov nahajaš v orgljah 11, kateri so razvrščeni v dveh manualih in pedalu. Tipk v vsakem manualu je 54, v pedalu 27.

V prvem manualu so sledeči spremeni: 1. Praestant 4'; 2. Bellgamba 8'; 3. Rohrflöte 8'; 4. Principal 8'; 5. Doublette 2²/₃', 2'.

V drugem manualu: 6. Zartflöte 8'; 7. Dolce 8'; 8. Undamaris 8'; 9. Salicet 4'.

V pedalu: 10. a Subbass piano 16'; 10. b Subbass 16'; 11. Cello 8'.

Razun teh pojočih spremenov so v orgljah štirje postranski vlaki, kateri vtis orgelj zdatno povekšujejo in sicer: 12. Oktavenkoppel k prvemu manualu; 13. Suboktavenkoppel II. manuala k I.; 14. Koppel II. manuala k I.; 15. Koppel I. manuala k pedalu.

Pojoči spremeni so se gledé značaja „mojstru“ Goršiču izborno posrečili. Osobito smo bili očarani pri zvônkih rezočih glasovih Bellgambe 8', novega ameriškega spremena. Undamaris 8' doni nežno, bi dejal vzvišenokrasno, osobito v zvezi s Zartflöte ali ali pa Dolce. Salicet 4' osobito v spodnjih oktavah posebno ugaja. Tudi delitev Subbass-a v Subbass piano 16' in v Subbass 16', koja sta prav za prav eden in isti spremen (povodom posebnega mehanizma se deli isti spremen v Subbass piano in v Subbass), je srečna misel g. Goršiča. Znano je, da v manualih daje spremen 16' nekaki poln, veličasten učinek. Ker takega spremena pri tako malih orgljah ni mogoče v dispozicijo sprejeti, zatorej je g. Goršič nadomestil ta nedostatek s Suboktavenkoppel II. manuala k prvemu.

Intonacija orgelj je odločna, bi dejal energična. Polne orglje donijo krepko, veličastno, posamezni spremeni milo, nežno, da človeka skoraj kar gine. Reči moramo vso čast g. Goršiču, vrlemu slovenskemu umetniku. (Konec sledi.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 3. aprila.

(Veličastna izjava za versko šolo.) Na belo nedeljo vršil se je občni zbor katoliškega šolskega društva na Dunaju. Za zborovanje so odbrali največje dvorane, ki jih je dobiti na Dunaju, a skazale so se premajhne, toliko odličnega občinstva se je zbralo na shodu. Zborovanji ste bili dve, prvo je vodil podpredsednik katoliškega šolskega društva, dr. Porzer, drugo zvečer predsednik dr. Schwarz. Razni govorniki, dr. Porzer, baron Morsey, vrednik Gratl,

dr. Schwarz, redemptorist P. Heidenreich, princ Al. Liechtenstein, P. Bauchinger govorili so navdušeno in prepričevalno, vse te govore vezala in prešinjala je jedna misel, da treba avstrijskim narodom verske šole, ako hočemo, da se temeljito zboljšajo žalostne razmere v Avstriji. Posebno krasna sta bila govora dr. Schwarzja in princa Liechtensteina. Mnogobrojna udeležba vseh vrst prebivalcev je spričevala, da krščanski Dunaj zahteva za katoliško mladino katoliško šolo, poročilo o društvenem delovanju pa je kazalo, koliko da se je v sedanjih razmerah v ta namen že storilo po katoliškem šolskem društvu. — Novo življenje dije iz krščanskega Dunaja, glavno cesarsko mesto vstaja ter stopa na čelu delovanja za krščanski prepod naše države. Dal Bog, da ta zdrava pomladna sapa zašumi tudi po drugih kronovinah. Tudi katoliški Slovenci smo dolžni tradicijam našega naroda, da v tem oziru ne zaostajamo za drugimi.

(Konferencije avstrijskih škofov) pričele so se dne 2. aprila na Dunaju. Navzoči so skoro vsi avstrijski škofje. Konferencijam predseduje knez nadškof in kardinal grof Schönborn. Leon XIII. poslal je brzozjavno svoj očetovski blagoslov, proseč Boga, naj bi posvetovanje rodilo obilega sadu. Zjutraj ob 9. uri opravil je kardinal dunajski dr. Gruscha slovesno sv. mašo, katere so se udeležili vsi na Dunaju zbrani škofje.

(Zagrebski nadbiskup dr. Jurij Posilović), bode kakor poročajo listi, dne 6. maja slovesno vmeščen na svojo novo stolico. V zagrebski nadškofiji vlada neizmerno veselje vsled imenovanja novega nadškofa. Splošno peli so vbrani zvonovi, grmeli so topiči in ljudstvo se je zbiralo po cerkvah ter hvaležno pevalo s cerkvijo zahvalno pesem: Tebe Boga hvalimo, ko se je raznesla med ljudstvo novica o novem nadškofu.

(Iz Maribora) dne 3. t. m.: Danes so se zbrali č. gg. duhovniki mariborski v dvorcu stolnega župnika, posvetujoč se, kako se organizovati, da bi v ondotnih že obstoječih društvih tem uspešneje delovali v razvoj in prospeh omenjenih društev.

(Mestna hranilnica ljubljanska.) Meseca marca vložilo je v mestno hranilnico ljubljansko 572 strank 156.650 gld. 28 kr., 429 strank pa vzdignilo 105.718 gld. 81 kr. V prvem četrtletju dovolilo se je 172 prosilcem posojila v skupnem znesku 101.315 gld. 76 kr.

(Iz Smlednika) se nam poroča, da so se občinske volitve po večini ugodno zvršile za stranko dosedanjega za blagor občine neumorno delujočega župana g. Burgerja.

(Iz celovške škofije.) Mil. g. knezoškof so odpotovali dne 27. m. m. k škofovskim posvetovanjem na Dunaj ter se povrnejo v Celovec dne 10. t. m. — Misijon so imeli koncem postnega časa v St. Lenartu v labudski dolini in v St. Salvatorju pri Brežah.

(Za kapitularnega vikarja v Šibeniku) izvolil je ondotni stolni kapitelj kanonika Ivana Vidovića, zaslužnega duhovnika in domoljubnega Hrvata.

(Kat. pol. in gosp. društvo za Slovence na Koroškem) ima v sredo dné 25. aprila v Celovecu svoj peti občni zbor po običajnem dnevnem redu. Po zborovanju bode prosta zabava.

(Bismarck brez konca in kraja!) Iz Celovca, dne 2. aprila: V proslavo rojstvenega dne do sita starega znanca Bismarcka, velikega „prijatelja“ (?) Avstrije, napravili so tukajšnji nemški visokošolci minolo soboto veliko svečanost, pri kateri se je zbral tudi „cvet“ celovškega meščanstva. Listi so že prej prav nesramno bobnali na ta shod, kjer so proslavljali — tujea — sovražnika! In v takem duhu se vzgaja bodoče naše nemško razumništvo! — Res, vedno že gledamo, nam li ne vlada že „pikelhava“. V čim lepši luči se kažejo naši „precartani“ sosedje, ki povsod in vselej iščejo in zasledujejo domoljubne Slovence, najzvestejšo oporo Avstriji in kar očitno težé z dušo in telesom v blažení „rajh“. Tužna nam majka! —m—

(Koroške novice.) V Beljaku bode dné 7. in 8. sept. t. l. razstava cvetlic. — Celovčani so plačali l. 1892 vkupe 705.287 gld. davkov; na osebo pride 33.89 gld. — V Trbižu biva sedaj pesnik „Zlatoroga“, Rud. Baumbach. — Posestniku V. Kašicu ob ljubljanski cesti pri Celovecu je pogorel na velikonočni ponedeljek skedenj z vso krmo. Zažgal je menda neki hlapec, da se tako maščuje, ker so mu vzeli delo. — V Zreleu pri Celovecu je nek lopin napadel ob belem dnevu žensko in ji vzel 300 gld. — Pri velikonočnem streljanju se je na raznih krajih precej fantov hudo poškovalo.

(Zlato mašo) bode letos obhajal vč. g. Janez Einspieler, župnik v Ukvah v Kanalski dolini na Koroškem. Veleč. g. zlatomašnik se je porodil v Svečah dne 31. decembra 1819. l., bil v mašnika posvečen dne 31. julija 1844 in je letos jedini zlatomašnik krške škofije.

(Iz Brežic na Štajerskem) Velečislani slikar g. S. Ogrin iz Vrhnike je napravil za tukajšnje frančiškansko cerkev nov božji grob. Delo hvale umetnika. Slikano je na platno in ravno vsled tega ima veliko vrednost pred drugimi lesenimi, ki proizročujejo veliko težavo pri postavljanju in se zaradi tega kaj radi polomijo in pokvarijo. Z lahkoto ga postavita dva človeka. Občudovanja je vredna scenarija, predstavljajoča mesto Jeruzalem v ozadju, s krasno perspektivo, ki se najlepše kaže v lučni svetlobi; od spredaj je gora Kalvarija z Zveličarjevim grobom, ob jednom tabernakelj in tribuna. V vznožju pod oltarjem kot antependij predstavlja slika Zveličarja. V tej sliki je pokazal umetnik, kako zna rabiti barve. Marsikdo je namreč, gledaje razsvitljeno sliko, vprašal, je-li je kip iz kamena ali iz lesa, in se potem čudil, kako je mogoče doseči toliko natančnosti na platnu. V primerni, ne preobilni razsvitljavi očara gledalca cela skupina in ga nehoté sili k pobožnemu češčenju Najsvetejšega, ker ga ne moti nikaka fantastično-teatralična mazarija, ampak mu res umetno delo v duhu vzbuja veličastno-resnobni kraj našega odrešenja. Naj bi se farni predstojniki, ki želé svojim cerkvam kdaj omisliti nov božji grob, rajši dogovorili z našimi domačimi umetniki in ne iskali po tujih tvrdkah steklenih, nedostojnih božjih grobov, ki so tudi nevarni zaradi ognja vsled obilne potrebne razsvetljave.

(Pretep na tržaški cesti) K včerajšnji notici o pretepu vojakov in civilistov na tržaški cesti nam je dostaviti, da se pretep ni vršil v gostilni „pri Jožetu“, ki je sploh znana kot solidna kréma in kamor je vojakom že dalje časa prepovedano zahajati. Vojaki so prišli iz gostilne „Amerika“ ter se na cesti pred gostilno „pri Jožetu“ zadeli skupaj s civilisti, kjer se je potem vršila surovost, o kateri smo včeraj poročali.

(Ogenj.) Na belo nedeljo popoldne je pogorela hiša čevljarju Darovicu v Trnju v breški okolici. Revez si jo je pred kratkim postavil z veliko težavo, sedaj bo moral začeti zopet od kraja trdo delati, da si kaj prihrani za novo poslopje.

Telegrami.

Dunaj, 2. aprila. Pri današnji državnozborni volitvi v notranjem mestu dobil je nemškoliberalni kandidat Noske 2173, dr. Ofner 1017 in protisemit dr. Rabenlechner 532 glasov.

Dunaj, 2. aprila. V kletih najvišjega računišča je ubil zidarski pomočnik Janez Hahn svojega strijca zidarja Franca Mayerja in njegovega prijatelja Edvarda Lechnerja. V kletih so tolkli sol, pa so se sprli zaradi neke dedščine. Policija išče morilca, ki je pobegnil.

Dunaj, 3. aprila. Zbornici poslancev predložilo se je poročilo budgetnega odseka o državnem proračunu in finančnem zakonu za l. 1894.

Praga, 2. aprila. V pravdi proti „Omladini“ v 14mesečno ječo obsojeni osemnajstletni krojaški pomagač Jaromir Hlad je skočil iz okna svojega stanovanja v drugem nadstropju ter se je hudo poškodoval.

Plzenj, 2. aprila. Mladočeški poslanec Schwarz je v Plznu govoril pred svojimi volilci in izrazil misel, da se bode koalicijska vlada morda dalje držala, nego se misli. Mladočeška politika se bi morala tako uravnati, da bi kaka bodoča vlada se moral ozirati na Čehe. Župan Petak je na to opomnil, da se s širokoustnimi besedami nič ne koristi narodu.

Beligrad, 3. aprila. Ministerstvo Simićevo je dalo svojo ostavko. Dosedanji minister notranjih stvari Nikolajević je sestavil novo vlado, katere program je v vnanji in notranji politiki nespremenjen. Simić se je za sedaj postavil v dispozicijo. Povod krize je bila demisija finančnega ministra Mijatovića iz zasebnih vzrokov. Vnanje stvari je prevzel dosedanji narodnogospodarstveni minister Lozanić, finance pa Vukašin Petrović.

Premovana lekarna Piccelijeva v Ljubljani razpošilja proti povzetju **želočeno tinkturo** in sicer v skatljicah po 12 steklenic (1 gl. 36 kr.) in poštnih zavojih po 55 steklenic (5 gl. 26 kr.) itd. Poštnino plača, kdor naroči. 584 e 10-9

Spomnajte se

„katoliškega sklada“

ob raznih prilikah!

Umrli so:

1. aprila. Klementina Kumer, zasebnica, 32 let, Kravja dolina 11, kronični črevesni katar. — Mihael Lavrič, trgovec, 45½, leta, Poljanska cesta 11, srčna hiba.

V bolnišnici:

31. marca. Benedikt Rus, gostač, 40 let, kronična vnetica ledice.

1. aprila. Karol Baumer, pivovar, 39 let, nephritis acuta.
2. aprila. Valentin Bervar, gostač, 55 let, oedema cerebri. — Franc Zajc, klavec, 45 let, delirium potatorum.

Tujci.

1. aprila.

Pri **Maliču**: Civran, Haydt, Palme, Goebel, Jakowitz z Dunaja. — Zupan iz Istre. — Geyger iz Kočevja. — dr. Voves iz Radovljice. — Mallner iz Trbovelj. — Dolenz, Valentich, Artur Colerus pl. Geldern iz Ljubljane. — Moder iz Trsta. — Baumer, Ana Graggober iz Oberwölza.

Pri **Stonu**: Fernanda del Negro, dvornega svetnika vdova; R. Widmar iz Kranja. — Meyer, Wolf, Schwab, Königstein z Dunaja. — Vrbančič iz Gradca. — Weislein iz Trsta. — Maly z rodbino iz Tržiča. — Gabršček iz Gorice. — Zoider iz Solnograda. — Löwy iz Budimpešte. — Škofic, sod. pristav, iz Vel. Lašič. — Klein iz Gradca. — Hauptmann iz Starega trga. — Raktelj z Babinega Polja. — Josipina Repensček iz Gornjega Grada.

Pri **bavarskem dvoru**: Mohorc iz Zgoš. — Med. dr. H. Siebert z Dunaja.

Pri **avstrijskem caru**: Pekert iz Prage. — Kristof iz Trsta. — Pehani iz Žužemberka.

Pri **Južnem kolodvoru**: Ostermann z Dunaja. — Jadersich iz Trsta.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrične na 24 ur v smm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu				
7. u. zjut.	733.3	0.6	sl. vzh.	jasno	0.00	
2. u. pop.	731.0	16.2	"	del. oblač.		
9. u. zveč.	732.5	7.4	"	jasno		

Srednja temperatura 7.9. za 0.1° nad normalom

Stanje avstro-ogerske banke

dné 31. marca 1894.

(Brzozjavno poročilo.)

Bankovcev v prometu	
	gl. 428,643.000 (+14,055.000)
Kovinski zaklad	" 279,518.000 (+ 477.000)
Listnica	" 139,593.000 (+16,784.000)
Lombard	" 25,988.000 (+ 2,006.000)
Davka prosta bančna rezerva	
	gl. 54,251.000 (—15,031.000)
Državnih bankovcev je v prometu	
	gl. 330,935.000 (— 3,414.000)

Vsebina 7. zvezka 1894:

1. Ivan vitez Trnski. Spisal V. Cajnko. 2. Pevčeva izpoved. Zložil Mih. Opeka. 3. Gospa s pristave. Zgodovinski roman. Spisal I. Kraljev. 4. Prijatelj sin. Izvirna povest. Spisala Pavlina Pajkova. 5. Kraška cvetka. Zložil Anton Hribar. 6. Loka. Krajepisnozgodovinska črtica. Spisal Fr. Pokorn. 7. Poncij Pilat. Zgodovinska studija. Spisal dr. Jos. Lézar. 8. Književnost. 9. Umetnost. Na platnicah drobnosti. — Slike: 1. Ivan vitez Trnski. 2. Kapela božjega groba v veliki cerkvi v Jeruzalemu. 3. Tudi vejicam treba časa. 4. Glavni del Škofje Loke. Po fotografiji Lergetporerjevi. 5. Sedanja in nekdanja starološka župna cerkev. Narisal Srečko Magolič. 6. Učenca v Emavsu. Slikal Rembrandt.

Zahvala.

193 (1)

Za mnoge dokaze sočutja mej boleznijo in sožalje ob smrti predrage mi sestre gospodiciine

Helene Toman

se prav toplo zahvaljujem. Iskrena zahvala tudi za lepe vence in obilno spremstvo v Ljubljani in Kamni Gorici.

V Ljubljani, dné 3. aprila 1894.

Marijana Mally
roj. **Toman**

Nalaganje kapitalov.

4% zastavna pisma galskega zemljiško-kreditnega društva, ustanovljenega 1842.

Pupilarno varna, fatiranja prosta, kavoijsko sposobna, tudi za vojaške žinitvene kavicje porabljiva.

Hipotekovana v prvi vrsti, brez izjeme na posevkih vpisanih v deželni desk. Izključena so zagotovila na hiše in kmetška zemljišča.

Hipotekarna vrednost: Na vsacih 100 gl. zastavnih pisem pride hipotekarnega pokritja gl. 253.33. Varnost prve vrste z do prve polovice njih vrednosti zastavljenimi posevki, vpisanimi v deželni desk, z zavezo zemljiško-kreditnega društva z vsemi svojimi aktivami in rezervnimi zakladi, poleg tega še kakor pri avstro-ogerski banki s pravico politične eksekucije.

Ta zastavna pisma dobé se vselej po dnevnem kurzu v

J. C. Mayer-ja menjalnici
v Ljubljani. 178 12—3

Dunajska borza.

Dné 3. aprila.

Papirna renta 5%, 16% davka	98 gl. 65 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	98 " 30 "
Zlata renta 4%, davka prosta	119 " 15 "
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	98 " 10 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gl.	1020 " — "
Kreditne akcije, 160 gl.	358 " 40 "
London, 10 funtov strl.	124 " 65 "
Napoleonor (20 fr.)	9 " 90 "
Cesaraki cekini	5 " 87 "
Nemških mark 100	61 " 10 "

Dné 2. aprila.

Ogerska zlata renta 4%	118 gl. — kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	95 " 20 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gl.	147 " 50 "
5% državne srečke l. 1860., 100 gl.	158 " — "
Državne srečke l. 1864., 100 gl.	196 " 75 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 " 60 "
4% kranjsko deželno posojilo	96 " 50 "
Kreditne srečke, 100 gl.	197 " 50 "
St. Genois srečke, 40 gl.	70 " — "

4% srečke dunajske parobrodne družbe	143 gl. — kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gl.	18 " 50 "
Rudolfove srečke, 10 gl.	— " — "
Salmove srečke, 40 gl.	74 " — "
Waldsteinove srečke, 20 gl.	51 " — "
Ljubljanske srečke	23 " 25 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gl.	154 " 70 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2935	— " — "
Akcije južne železnice, 200 gl. sr.	108 " 25 "
Papirnih rubežev 100	134 " — "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri zrebanjih, pri izrebanju najmanjšeza dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrastovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.